

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

Politikai lap, megjelenik hetenkint ötször.

Egy szám
20
Hír

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. Telefon-czám: 164. Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz fel.

Felolós szerkesztő:
FODOR KÁROLY

Előfizetési árak: A Bajai Független Újság és Bajai Közlöny együtt helyben félévre 18 korona, vidékre félévre 20 korona.

Egy szám
20
Hír

A bajai iskolák

száma, mint értesülünk, az idén eggyel apadni fog. Megdöbbenéssel értesülünk ugyan is, hogy a bajai zsidó hitközség afelett gondolkozik, hogy az idei tanév befejezése után megszüntesse leány polgári iskoláját. Ha ez nemcsak puhta mende monda, hanem valóság, akkor ki kell jelentenünk, hogy ez megint egy, nagy állomás a városunk visszafejlődés útjának. Mers kétségtelen, hogy egy város kulturális fokmérője az, hogy a városban mennyi a tanintézetek száma. Baja aránylag a legintelligensebb városa a vármegyének. De ha a visszafejlődés útján olyan gyors iramban halad, akkor hamar elvezetjük ezt a bírunk. Ez az iskola beszüntetés rövid időn belül a második volna. Első volt a bajai israelita fiu polgári iskola bezárása. Itt még lehetett kifogásul használni, hogy a városi polgári iskola felvevő képessége elég nagy arra, hogy a megszüntetett intézet növendékeit is magába fogadja. Ha nem is helyeseltük a tiiskola bezárását, de megtudtuk érteni, amikor a felosztást anyagi okokra vezették vissza. De már a leánypolgári iskola beszüntetését sehogyan se tudják helyesolni, mert hiszen Baján egy másik leány polgári iskola, amely a ki maradt leányokat befogadhatná. A zárda iskola leány polgárijának nincsen meg az a befogadó képessége, hogy a kamaradt növendékeket felvehesse. Mi következik ebből? Az, hogy a bajai szülők egy nagy része képtelen lesz leánygyermekét a negyedik elemi osztály befejezése után tovább taníttassa. Szegény vagy kevésbé módos ember képtelen lesz gyermekét taníttatni, mert hiszen a továbbképzésnek két módja lesz. Vagy a gimnáziumban lesz a leány magántanuló, vagy otthon tanítja a polgári iskola tantágyait.

A csehek megszállták Pozsonyt.

Budapest. A csehek esütörtökön megszállták Pozsony városát 4000 főnyi megszálló csapattal. A megszállást a város lakossága apathikusan vette tudomásul. A városban teljes a rend. A rendet a csehek a városi rendőrséggel karöltve tartják fenn. Pozsony megszállását Bécs város lakossága kiósa meglepetéssel vette tudomásul. Német-Ausztria Pozsony megszállása ellen tiltakozását jelentette be. Az a felfogás Német-Ausztriában, hogy sohasem voltak Ausztriának és Magyarországnak érdekei annyira azonosak, mint éppen most. Az a hír is el volt terjedve, hogy Pozsony megszállása ellen Apponyi Albert interuált, de ez nem való. A csehek megszállás alkalmával több helyeken tiszteket vesznek és azokat Prágába szállítják. Miskolcnak a csehek által való megszállása szintén küszöbön van. A magyar kormány erőyes fellépésére és Vyx ezredes intézkedése folytán a csehek sz elhurcolt tiszteket vissza szállítják.

Tizenkétórás minisztertanács.

Budapest. Tegnap a magyar kormány délfélőtti 10 órától esti 10 óráig terjedő minisztertanácsot tartott. A tizenkét órás minisztertanácsban a földbittek reformot és a választásokat beszélték meg. Elhatározták, hogy a kormány bár az aránylag s választás alapján áll, mégis a rendes választási módot követi. A megszállott területeken nem lesz választás. A kerületi beosztásról szóló rendelet a legközelebbi napokban meg fog jenni.

Vörös-gárdista zavargás Pozsonyban.

Budapest. Pozsonyban szerdáró esütörtökre virradó éjszakán súlyos természetű zavargások voltak. Vörös-gárdisták a város mellékutcáiban elbujtak és amikor az est leszűlött, kijuttek a forgalmasabb utcákra, megtámadták a közönséget és követelték, hogy adják át az értéktárgyakat. A zavargásoknak hamar véget vetettek. Tiszti járőr vonult ki és a vörösgárdistákkal úgy végzett, hogy ahol egy vörösgárdistát találak, azokat lelőték.

A németek Posenért.

Berlin. A német kormány elhatározta, hogy a keleti tartományok véd mére katonai intézkedéseket tesznek. A lengyel önönvornási megakadá yozták. A Leipziger Tageblatt érteüése szerint Posenban katonai intézkedéseket tesznek. A német kormány Posen jogáról nem mond le és katonai rendszabályokkal védi meg minden jogát.

Czernin programbeszéde.

Bécs. Czernin Otto ár megtartotta tegnap programbeszéde. Hosszabban foglalkozott Német-Ausztriának azzal a szándékával, hogy Német-Ausztria a német birodalommal egyesüljön. Czernin gróf a leghatározottabban ellene van ennek a csatlakozásnak, mert szerinte az antant is ellene lenne a csatlakozásnak.

Antant bizottság Budapesten.

Budapest. Ma Bécsből Budapestre érkezett egy antant bizottság az amerikai gazdasági felügyelő vezetésevel, hogy Budapest szénüggyöt megvizsgálják, mert nem akarják, hogy Budapest szén nélkül maradjon. A szénhiány miatti Budapesten rendkívüli intézkedéseket léptettek életbe. A széntakarékosság miatt esti 9 órákor mindenhol be kell zárni. A vendéglők, a kávéházak, a színházak és mindennemű mulatóhelyek és üzletek esti 9 óra után bezáratnak. A kapubejáratok és lépcsőfeljáratok esti 9 óra után nem világíthatók.

Wilson utazása.

Wilson feleségével Olaszországba utazott. Február hó 10-én száll ismét hajára, hogy visszatérjen Északamerikába.

Károlyi ajándéka.

Károlyi Mihály miniszterelnök sasvári kastélyát a vörös kereszt egyletnek ajándékozta kórházi célokra.

A püspökök dolga.

Budapest. Perzsian Ádám, a katolikus ügyek kormánybiztosa panaszt tett a fegyverszüneti bizottságnál, hogy a nyitrai, a beszteoei, a szepesi és a kassai püspökök nem érintkezhetnek a kultusz-miniszterrel.

Csendőrséget szerveznek.

A megszállott terület polgármestereinek most érkezett meg az úvidéki kormány belügyi osztályának rendlete, amely még november hó 27-ikéről van keltező és amelyet dr. Mihajlovics Svetislav belügyi népbíróhelyettes írt alá. A rendelet a csendőrség szervezéséről szól és lényegében a következők vannak benne: A Narodna Uprava elhatározta, hogy csendőrséget állít fel. Ebből egyértelműleg a Narodna Uprava által, az összes járásoknak valamint polgármestereknek elrendeli, szállítsák fel községeit utána a volt közös hadsereg, honvédség és magyar csendőrség összes rangfokozatbeli tisztjeit, katonai hivatalnokait és altisztjeit, valamint azon egyéneket, akik a saját képességi fokok szerint ny állást vállalnának, hogy az Újvidéki Narodna Upravának ajánlják fel szolgálataikat. Az ajánlatokat írásban, express ajánlata kell elküldeni, meg kell jelölni a rangfokozatot, nyelvet, tartózkodási helyet és azt, hogy az illető ezelőtt milyen szolgálatot teljesített. Az ajánlatot a Nemzeti Tanácsnak vagy a községi előlároságnak kell kitámoznunk. Az illetmények a mai drágaságnak fognak megfelelni, lényegében pedig a volt csendőrség illetményeivel lesznek egyenlők.

A forradalom károsultjai.

A november elsaján kitört forradalom első idejében a népszavazást sok helyen de különösen Baján és a környékbeli községekben nem lehetett megvégezni. Garázda emberek nekiallított fosztogatói és egyetlen éjszakán tönkretették 38-40 bajai üzletet, kifosztottak több környékbeli kisebb és nagyobb gazdaságot és bizony Bácsmezőben is százakra megy azok száma, akiket abban az időben kifosztottak és koldusbotra juttattak. Az újvidéki kormány most felszólítja mindazokat, akik a forradalom idején károsodtak, felhívja, hogy jelentik be kárigényeiket Újvidéken. Mindenféle bizottságok fognak kinenni, amelyeket a helyszínen állapítják meg a kárt és ott föl is becsülik. A kártalanítás módzatai még nincsenek meghatározva. Alapvetően azt kellene venni, amit fogászok már ajánlottak. Ahol a tettesek megvannak, azoktól kell

behajtani a kár összegét, mert azok helyen igen jómódu emberek is fosztogattak. Ahol a hatóságok elnézték a fosztogatókat és intézkedés hiányában vagy helytelen intézkedés folytán történt a kár, ott a hatóság tagjai feleljenek.

H I R E K.

A Vojvoda fogadtatása.

Újév napján reggeli 9 órakor érkezett Bajára Bojovics Péter Vojvoda. A reggeli órákban hosszú kecsisortán vonultak ki a szerb és francia megszálló csapatok tisztjei élén Zsivulovics Antal alezredes-parancsnokkal, valamint a városi tisztikarral. A kecsisor élén Kádizsávyevics Radivoj szegényházi ellenőr vezetésével bunyevcekből álló lovas bandérium haladt. Alig állt meg a vonat, Zsivulovics alezredes parancsnok beszélt a Vojvoda kecsijába és jelentést tett. Azután kiszállt a Vojvoda, ellépett a díszszázad előtt. Majd Dolinka Vazul polgármester üdvözölte a Vojvodát, aki az üdvözítő szavakra válaszolt, majd bemutatta a polgármester a városi tisztikart. Ezután a hosszú kecsisor kiment a lovassági lakatgyárába ahol a Vojvoda csapat-szemlét tartott. Innen a város házára hajtottak, ahol a Vojvoda fogadta a tisztikart és a városi tisztviselőket. A Vojvoda örömeinek adott kifejezést, hogy a szerb megszálló csapat és a város közönsége között megártó jó viszony áll fenn.

Eljegyzés. Fiehl Vilmos (Baja) a Frankl és Piek cég tisztviselője eljegyzte Krausz Rozsika urtányt Budapestben.

Az új közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottságát tudvalegileg feloszlatták. Ennek helyébe most új közgyűlési szervezet létesítettek. A polgármester a főispán megbízásából a feloszlott törvényhatósági bizottság közgyűlést pótló tanács tagjává kinevezte: Agatics Istvan, Gergics Mihály, Grigorjevics Milutin, Gyulánzski Alajos, Gyukóy Lázár, Madzsics Kuzman, Kocics János, dr. Jankulov Boriszlav, Jerkovic Sándor (déljé) Jeanovics Milán, Katanics Sándor, Karlácsó Mátyas, dr. Kiss Péter, Kricskovic Mihály, Kválity József, Lovrotity József, Majorics Szilveszter, Masirovics Milán, ifj. Matievics Sándor,

Mikovic Koszta, Oljasovic Daniel, Pastrovics Sándor, Pastrovics Antal, Rasics Dénes, Szarka Mihály, Tadic István, Tománovics György Trszkity György dr. Valentin Emil és Wukásinovic István. Ez a tanács helyettesíti a feloszlott közgyűlést és ez fogja a város tanácsával együttesen intézni Baja város ügyeit.

Rettenetes képet mutat az anyakönyvi hivatal mult esztendő i adata. Az elmúlt évben Baján 255 születés volt és ezzel szemben 779 ember halt meg. Ez szerint a lakosság apadása nem kevesebb, mint 524 lélek. Csakhogy még ez sem egészen tisztá kép. Ehhez még hozzá kell számítani a városnál hivatalosan bejelentett 541 elvezetett életet. Nevezetesen ennyi emberkét halt meg a háborúban. Valószínű azonban, hogy még ennél is több a bajai illetékes hű-ri halotj, mert sok hiányzó ember neve nincsen hivatalosan bejelentve. — Anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Baján 1918. évben 178 házasságot kötöttek.

Világosság lett egyszerre minden bajai házban. Régen történt, szinte nem is tudjuk megmondani mikor, hogy kiosztották Baján petróleumot. Akkor is csak cseppenként adogatták, úgy hogy csak néhány este jutott egy kis világosság Most a Hangya szövetkezet agilis igazgatója nagy utánpótlással és nem csekély áldozatkészséggel teremtett annyi petróleumot, hogy Baja város minden házában jutott egy-egy liter petróleum és pedig igen olcsó árrban, literenként 72 fillérrel Ha elgondoljuk, hogy a Hangya milyen áldozatot hozott azért, hogy Baja közönségének jusson petróleum, akkor tádoi fogjuk, hogy a szövetkezet és igazgatója Hollósy Jenő milyen nagy elismerését érdemli a közönségnek. A Hangya a petróleum szállítására és megszerzési költségeire annyit költött, hogy nemesak a petróleum árát, hanem még a költségeket sem árulta ki a petróleumból.

Csendes Szilveszter. Az újsztendőitől való bueszás nem volt az idén olyan zajos, mint szokott más esztendőekben lenni. A kávéházak nem voltak olyan telve polgári közönséggel mint más esztendőekben. Az idén nagyon kis számú közönség érezte a mulatás szükségességét. Inkább francia tisztok mulattak a kávéházakban.

Rendezik a gázgyár ügyét. A gázgyár ügye talán most mégis rendezve lesz. Dolinka Vazul polgármester a gázgyár helyi igazgatóságával és magával a részvénytársasággal, hogy a szerződésben foglalt bizonyos pontokat rendezés. Reméljük, hogy most már még csak rend lesz a gázgyárral és ha széria is lesz, akkor még világitás is.

Felülfizetések. Az iparos ifjuság Szilveszter esti mulatágra felülfizettek: Poek Nándor 50 K, Wölfi Mátyas 25 K, Horváth Mihály 10 K, Ilalmos Béla Jaszovits István, Koteschel Márton 5-5 K, N. N. 3 K, Hufusz Verdelinó 1 K. Összes bevétel 798 50 K Kiadás 622 K. Tiszta maradvány 176 50 K, mely összeget az ifjuság a Munka-Ortában alapja javára fordította, amelynek ezuton mondós tiszteletet vezettség.

A hadiárvak. A bajai hadiárvak száma körül legalább 300. Ez a háromszáz apát vesztett gyermek közül legalább 150 cipő, ruha és ételment nélkül van. Mint hogy Bajára nagyon kevés cipő érkezett a szerezésellen gyermekek talvaz idején kénytelenek mezítáb maradtak.

A papírszövetpiac változása. A háborús szükség megerőmítette a papírszövetet Egyes iparvállalatok igen nagy mennyiségű papírszövetet gyártottak és kereskedőek is tekintélyes készleteket halmoztak fel raktaikban abból a cikkből. A háboru befejezte óta azonban a közönség tartózkodik a papírszövetek vásárlásától s ennek következében ezekben árisi árcsökés állottak elő.

Egyszeres orvostudor Dr. Kemény J. sok évi kórházi és gyakorló orvos rendel Deák Ferenc utcán I. (Gyarmati győztesértár fölött) 9-10 óra és 2-4 óra

Az Uránia mozi is igen nagy küzdelmet folytat a hatóság utazási titalom következtében beállott helyzettel. Ezuttal úgy segítet magam, hogy Szabó-kai mozival esztéli fel műsorait s így e heti műsora teljesen új képből van összeállítva. Így szombat vasárnap Bratiny mérnök utba színmű, fantasztikus történet, vasárnap pedig Gunnar Tolnécs legjobb vigjátéka, Arany sziv kerül bemutatásra. Gondoskodás történt arra nézve, hogy rendez üzemmenettel az előadás pontosan megtartassék.

Sándor Fürdő Baja

Járványos időben a védekezés leghatásosabb módja a testi tisztaság.

Kedvező évi bérlete.**Modernül átalakítva.**

A t. közönség figyelmébe. Újév napján üzenzavar miatt elmaradt előadásokra megváltott, de még vissza nem adott mezt jegyev, — ha azok költségével el vannak látva — az Uránia mezt pénztára barmikor vissza vez, vagy más előadásra kicseréli. Az Uránia mezt igazgatósága.

A szerkesztésért és kiadásért felelős
FODOR KÁROLY.
Kiadó: „CORVIN-NYOMDA, BAJA.”
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda
gyorsrajtóján Mátyás király-ter F. Holán.

Egy rövid zongora
ELADÓ.
Attila utca 19. sz.

Szent László-utca 13. szám
alatt többféle butordarabok
eladókn.

Eladó gazdaság.

Mohács közelében 100000
□ 81 szántó, 3000 □ 81 erdős, 6000 □ 81 szőlő és az összes gazdasági felszerelés, esetleg 2 garnitúra ösöplőgép is eladó. Értekezni lehet Köthler Jakab, Mohács.

748. szám. kőrb. 1918.

Árlejtsési hirdetmény.

Baja város kő-kórházának 1918. január 1-től 1919. december 31-ig terjedő egy évi időtartamra szükséges körülbelül 190 darab koporsó szállításának biztosítására a kő-kórház gondnoki hivatalában folyó évi január hó 13-án délelőtti 10 órakor zárt írásbeli ajánlatok bonyújtása mellett nyilvános árlejtsést tartatik.

Részvenni szándékozók — szabályszerűen felblyegzött, zárt írásbeli — ajánlataikat: „Ajánlat Baja város kő-kórházának koporsó-szállítójára” címmel az árlejtsésre kitűzött határidőt megelőzőleg a kő-kórházgondnoki hivatalban tartoznak átadni.

Szabálytalanul kiállított és elhárító érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Árlejtsési feltételek, ajánlati lapok a hivatalos órák alatt, hétköznapokon a kő-kórházgondnoki hivatalban meatekinthető, illetve old lakint 30 fillér lefizetés ellenében beszereshetők.

Baja, 1918. november 8-án.

Róna,
igazgató.

(P. H.)

Perfekt zongoristát

keres a Munkás-Orthon. Jelentkezni a Munkás-Orthonban Cifussz Ferenc utca 29.

Értesítés.

Szives tudomásra hozzuk, hogy a rossz közlekedési viszonyok folytán

:- 1919. évre -:
szóló naptárat

nem kaptunk és így nem vagyunk abban a helyzetben, hogy készített megrendelőinknek előjegyzési naptárat adhassunk.

Tisztelettel

Corvin-Nyomda
Vállalat.

Éjjeli inspekciós

dec. 30-tól 1919. jan. 6 reggeli fél 8 óráig és vasárnap délután nyitva:

Dr. Makray László
gyógyszertára.

Maddach Imre-u. 6. sz. alatt:

eladó.

Egy keveset használt rövid szőrmevel bélelt és szőrmegeállással ellátott **férfi-kabát** Egy használt 10—12 évesnek való **fiu-kabát** és 6 éves **leánynak való kabát** Egy kevésbé használt **frack öltöny**. Egy alig használt finom katonai **kék szubbony** és hozzávaló **fekete nadrág**. 12 darab fohér és mintás finom **férfi-ing**. **Fehér gallérok**. **Skunk muff** és **Collier** ugyanannak való **pézsma-szőrme Silskin gallérnak való szőrme**. Egy új **struc-tollból** való báromszőrme **boa**. Disznek való **őz- és szarvas agancsok** (tejes). Néhány száz darab **gömbölyű fenyőrud**. És egy öreg **suba** is eladó.

Házivarrónő

uri házakhoz ajánlkozik fel-sőruha és felhőrnemű varráására.
Cim: Mészáros Lázár-u. 29

Uránia Mozgó-Színház.

Szombaton és vasárnap kitűnő műsorral tart az „Uránia” előadást. Tekintve, hogy egy műsorunk van, kérem a jobb közönséget, lehetőleg szombati előadást látogatni, amikor is a nagy tolongás ki van zárva.

Hétfőn új műsor lesz. Gunnar Tolneással az „Arany szív” kerül színpadra és a „Cigány Bosszu” 3 felvonásban az Urániában. A t. hölgy közönség ezidő szerint okosan teszi ha fél 11 órai délelőtti előadáson vesz részt.

Uránia.

Szombaton délután 2 és 4 órai és vasárnap délelőtti fél 11 és délután 2—4 és 6 órai kezdettel. — A szezon legjobb filmjei.

Brating mérnök titka

fantasztikus dráma 4 felv. és a kiegészítő műsor.

Hétfőn délelőtti fél 11 és délután 2—4 és 6 órai kezdettel

Gunnar Tolneással a főszerepben:

Arany szív

vígjáték 3 felvonásban és

Cigány bosszu

dráma három felvonásban.

A t. hölgy közönség figyelmébe ajánlom a vasár- és ünnepi délelőtti fél 11 órakor tartandó előadást.

Kovács műhely átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Baján, **Cirfusz Ferenc** utca 40. szám alatt a 80 év óta fennálló, jó hírnevének örvendő

Markovits Márton fele üzletet átvettem és azon kellemes helyzetben vagyok hogy elvállalhatok mindennemű

ruganyos és igás kocsiak

ujjonnan való kiszítését, javításokat, alakításokat. **Ló vasalásokat** szakaszerűen végzek.

Minden törekvéssel azon leszek, hogy a nagy-érdemű közönséget kielégítek.

Szíves párfogatát kér

mely tisztelettel

Markovits József,
kocsigyártó, kovács, bogtár
fényező és nyerges.

Műhely és üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a nagy érdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

épület és műasztalos, bádigos és jégszekrény gyártó

műhelyünket a hadból való visszatérésünk után ismét megnyitottuk.

Raktáron levő, a békebeli kiváló anyagból készült kitűnő minőségű

jégszekrényeinket

a nagyérdemű közönségnek tisztelettel ajánljuk.

Elvállalunk vízvezeték és fűtőszoba felszerelést és berendezést.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri mely tisztelettel

Goldner Testvérek.

— Ugyanott felvétetik egy tanuló is.

Friss

mész és cement

állandóan kapható:

SPITZER ILLÉS mészkereskedőnél.

Budapesti-ut 9. **====** Telefon szám 221.

Tégla x Cserép x Múpala

Cementlap x Cementvályu

Kutgyűrűk x Mész x Cement

Watproof elszigetelő-anyag

Állandóan kapható:

Grünhut Miksa

tégla- és cementárugyárában

Telefon: 111.

BAJA.

Telefon: 111.

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

„Bajai Független Újság”

szenkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.